

Ruta de l'art rupestre

Descobreix
el primer art
narratiu
d'Europa

Descubre el primer arte
narrativo de Europa

Discover the first narrative
art in Europe

Découvrez le premier art
narratif d'Europe

Patrimoni
Mundial de la
Humanitat

Patrimonio
Mundial de la
Humanidad

World
Heritage
List

Patrimoine
Mondial de
l'Humanité

CAT

La Ruta de l'art rupestre integra una sèrie de conjunts de pintures i gravats rupestres prehistòrics que es conserven arreu de Catalunya i que han estat condicionats per a la visita pública. Molts d'aquests conjunts van ser inscrits a la llista de Patrimoni Mundial de la UNESCO l'any 1998. La Ruta també proposa la descoberta de diversos museus i centres d'interpretació que ens parlen de la vida a la prehistòria i ens ajuden a comprendre i conèixer millor aquest patrimoni excepcional.

CAST

La Ruta del arte rupestre integra una serie de conjuntos de pinturas y grabados rupestres prehistóricos que se conservan por toda Cataluña y que han sido acondicionados para su visita pública. Muchos de estos conjuntos fueron inscritos en la Lista de Patrimonio Mundial de la UNESCO en 1998. La Ruta propone también el descubrimiento de diversos museos y centros de interpretación que nos hablan de la vida en la prehistoria y nos ayudan a comprender y conocer mejor este excepcional patrimonio.

ENG

The Rock Art Route comprises a number of sites of prehistoric paintings and engravings that are preserved in Catalonia and have been prepared for public visits. Many of these sites were added to the UNESCO World Heritage List in 1998. The Route also offers the chance to visit several museums and interpretation centres that provide an account of life in prehistoric times and help us to understand and learn more about this outstanding heritage.

FRA

La Route de l'Art Rupestre inclut une série d'ensembles de peintures et de gravures rupestres préhistoriques qui sont conservés dans toute la Catalogne et qui ont été aménagés à des fins de visites publiques. La plupart de ces ensembles ont été inscrits à la Liste du Patrimoine Mondial de l'UNESCO en 1998. La Route propose également la découverte de divers musées et centres d'interprétation qui nous racontent la vie à l'époque de la Préhistoire et nous aident à mieux comprendre et connaître ce patrimoine exceptionnel.

L'art rupestre a Catalunya

El arte rupestre en Cataluña · Rock Art in Catalonia · L'Art Rupestre en Catalogne

Les pintures i gravats dels conjunts de la Ruta de l'art rupestre constitueixen una fita excepcional, el naixement de l'art narratiu a Europa, allò que es coneix com a «art llewantí», que inclou escenes plenes de dinamisme i moviment que narren històries de forma visual i innovadora.

És un art fet a balms i parets a l'aire lliure on els humans esdevenen protagonistes d'escenes que mostren tàctiques de cacera, batalles, ajusticiaments, marxes territorials, la recol·lecció de la mel, la maternitat, la mort o activitats que avui dia encara ens resulten enigmàtiques. Es pinten ells mateixos i les seves eines molt detalladament (cabells, barba, vestits, braçalets, arcs, fletxes, carcaix, cistells, etc.).

L'origen d'aquest nou art és objecte de debat entre els que afirmen que foren les darreres poblacions caçadores-recol·lectores i els que el consideren un art neolític de comunitats que practicaven l'agricultura i la ramaderia. Es tracta d'un art enigmàtic que ens convida a pensar sobre els orígens de la creació artística, el seu significat i els seus autors.

Las pinturas y los grabados de los conjuntos de la Ruta del arte rupestre constituyen un hito excepcional, el nacimiento del arte narrativo en Europa, conocido como «arte levantino», que incluye escenas cargadas de dinamismo y movimiento que narran historias de forma visual e innovadora.

Es un arte realizado en abrigos y paredes al aire libre donde los humanos se convierten en protagonistas de escenas que muestran tácticas de caza, batallas, ajusticiamientos, marchas territoriales, la recolección de la miel, la maternidad, la muerte o actividades que todavía hoy en día nos resultan enigmáticas. Se pintan a sí mismos con sus herramientas de forma muy detallada (pelo, barba, vestidos, brazaletes, arcos, flechas, carcajes, cestos, etc.).

El origen de este nuevo arte es objeto de debate entre los que afirman que fueron las últimas poblaciones cazadoras-recolectoras y los que lo consideran un arte neolítico de comunidades que practicaban la agricultura y la ganadería. Se trata un arte enigmático que nos invita a pensar sobre los orígenes de la creación artística, su significado y sus autores.

The paintings and engravings from the sites in the Rock Art Route make up an exceptional milestone: the birth of narrative art in Europe, also known as “Levantine Art”. Scenes filled with dynamism and movement that tell stories visually and innovatively.

It is an art made in shelters and on rock faces in which human beings are the protagonists of scenes that illustrate hunting techniques, battles, executions, territorial marches, the harvesting of honey, motherhood, death or other activities that are now a mystery. Human beings who also painted themselves and their tools in great detail (hair, beards, clothes, bracelets, bows, arrows, quiver, baskets, etc.).

There is debate over the origin of this new art between those who claim it was produced by the last hunter-gatherer populations and those who consider it a Neolithic art of agriculture and livestock farming communities. A mysterious art that makes us think about the origins of artistic creation, its meaning and its artists.

Les peintures et les gravures des ensembles de la Route de l'Art Rupestre constituent un fait exceptionnel, la naissance de l'art narratif en Europe, connu sous le nom d'« Art Levantin ». Des scènes remplies de dynamisme et de mouvement qui, visuellement et de manière innovante, narrent des histoires.

Il s'agit d'un art réalisé dans des cavernes et des parois à l'air libre, où les humains deviennent les protagonistes de scènes qui illustrent des tactiques de chasse, des batailles, des exécutions, des marches territoriales, la récolte du miel, la maternité, la mort ou d'autres activités aujourd'hui énigmatiques. Ils se dessinent eux-mêmes, ainsi que leurs outils, de manière très détaillée (cheveux, barbe, habits, bracelets, arcs, flèches, carquois, paniers, etc.).

L'origine de ce nouvel art est l'objet de controverse entre ceux qui affirment que ce furent les derniers peuples chasseurs-cueilleurs et ceux qui le considèrent comme un art néolithique de communautés qui pratiquaient l'agriculture et l'élevage. Un art énigmatique qui nous invite à réfléchir sur les origines de la création artistique, son sens et ses auteurs.

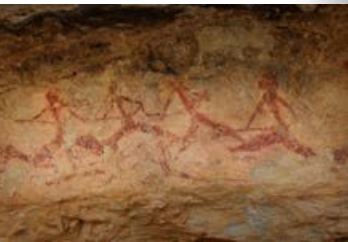

La Ruta de l'art rupestre

La Ruta del arte rupestre · The Rock Art Route · La Route de l'Art Rupestre

La Roca dels Moros i Centre d'Interpretació
El Cogul

Cocó de la Gralla i Museu de la Pauma
Mas de Barberans

Parellada I-IV i La Vall I-III
Capçanes

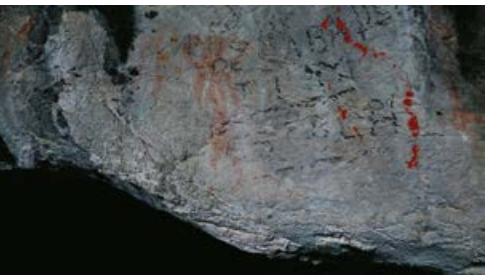

Cocó de la Gralla i Museu de la Pauma
Mas de Barberans

Abrics de l'Ermita-Serra de Godall i Centre d'Interpretació
Ulldecona

Cova dels Vilasos
Os de Balaguer

Cova del Tabac i Espai Orígens
Camarasa

Les Brucardes
Sant Fruitós de Bages

Cova del Tabac i Espai Orígens
Camarasa

Cova dels Vilasos
Os de Balaguer

La Roca dels Moros i Centre d'Interpretació
El Cogul

Vall de la Coma, Balma dels Punts
L'Albi

Abrics del Portell de les Lletres, Mas d'en Llorç i Mas d'en Ramon d'en Bessó, i Centre d'Interpretació de l'Art Rupestre Muntanyes de Prades
Montblanc

Museu d'Arqueologia de Catalunya
Barcelona

Vall de la Coma, Balma dels Punts
L'Albi

Museu d'Arqueologia de Catalunya
Barcelona

Abrics del Portell de les Lletres, Mas d'en Llorç i Mas d'en Ramon d'en Bessó
Montblanc

Les Brucardes
Sant Fruitós de Bages

Museus i centres d'interpretació
Museos y centros de interpretación
Museums and Interpretation Centres
Musées et Centres d'Interprétation

Conjunts visitables fàcilment accessibles
Conjuntos visitables fácilmente accesibles
Easily accessible sites to visit
Ensembles visitables facilement accessibles

No us perdeu les activitats que organitzem per descobrir aquest valuós patrimoni:

- Visites guiades
- Activitats de descoberta
- Experiències immersives

No os perdáis las actividades que organizamos para descubrir este valioso patrimonio:

- Visitas guiadas
- Actividades de descubrimiento
- Experiencias inmersivas

Don't miss the activities we organise to learn more about this valuable heritage:

- Guided visits
- Discovery activities
- Immersive experiences

Ne ratez pas les activités que nous organisons pour découvrir ce précieux patrimoine :

- Visites guidées
- Activités de découverte
- Expériences immersives

Oficina d'Informació de la Ruta de l'Art Rupestre

Tel. 934 246 577 infomac@gencat.cat

www.rutadelartupestre.cat

Museu d'Arqueologia de Catalunya

www.mac.cat

patrimoni.gencat.cat

@patrimonigencat

#patrimonicultural

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ruta de
l'Art Rupestre

Museu d'Arqueologia
de Catalunya